

NORGES HØYESTERETT

Den 12. juni 2017 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Matningsdal, Bårdsen og Kallerud i

HR-2017-1155-U, (sak nr. 2017/896), straffesak, anke over dom:

A (advokat Marijana Lozic)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

truffet slik

B E S L U T N I N G :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens lovanvendelse under skyldspørsmålet i sak om uaktsomt bildrap.
- (2) Oslo statsadvokatembeter satte 8. februar 2016 A under tiltale for overtredelse av straffeloven 1902 § 239 første straffalternativ, vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 3 og vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 21 første ledd. Grunnlaget for tiltalen var at A 9. september 2014, mens hun kjørte bil, sovnet eller på annen måte var uoppmerksom slik at bilen kom opp på fortauet og traff B, som gikk på fortauet med sin datter i barnevogn. B døde av skadene hun ble påført. Datteren ble påført lettere skader.
- (3) Oslo tingrett avsa dom 27. juni 2016, med slik domsslutning:

"Straffekravet:

1. A, født 00.00.1963, frifinnes.
2. Påstand om tap av førerett tas ikke til følge.

De sivile krav:

A frifinnes."

- (4) Påtalemyndigheten anket dommen til Borgarting lagmannsrett. Bistandsadvokaten anket på vegne av avdødes etterlatte tingrettens avgjørelse av de sivile krav. Lagmannsretten avsa dom 31. mars 2017, med slik domsslutning:
- "1. **A, født 00.00.1963, dømmes for overtredelse av straffeloven 1902 § 239 første straffalternativ, vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 3 og vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 21 første ledd, alt sammenholdt med straffeloven 1902 § 62 første ledd, til en straff av fengsel i 75 – syttifem – dager.**
 2. **A dømmes til tap av føreretten for motorvogn i 3 – tre – år regnet fra 9. september 2014. Hun pålegges å avlegge full ny førerprøve for gjenerverv av føreretten.**
 3. **A dømmes til å betale oppreisning til C med 200 000 – tohundretusen – kroner innen to uker fra dommens forkynnelse.**
 4. **A dømmes til å betale oppreisning til D med 125 000 – etthundreogtjuefemtusen – kroner innen to uker fra dommens forkynnelse.**
 5. **A dømmes til å betale oppreisning til E med 125 000 – etthundreogtjuefemtusen – kroner innen to uker fra dommens forkynnelse.**
 6. **A dømmes til å betale erstatning til E med 470 000 – firehundreogsyttitusen – kroner innen to uker fra dommens forkynnelse.**
 7. **A dømmes til å betale oppreisning til F med 125 000 – etthundreogtjuefemtusen – kroner innen to uker fra dommens forkynnelse."**
- (5) A har anket dommen til Høyesterett. Det gjøres gjeldende at lagmannsretten har stilt for lave beviskrav knyttet til at årsaken til ulykken var at A sovnet. Muligheten for at ulykken skyldtes besvimelse tilsier at lagmannsretten skulle ha frifunnet henne. Det er også bedt om ny behandling av de sivile kravene.
- (6) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at A har rett til å anke saken inn for Høyesterett, ettersom hun ble funnet skyldig i lagmannsretten etter frifinnende dom i tingretten, jf. FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter artikkel 14 nr. 5. Anken kan derfor bare nektes dersom Høyesteretts ankeutvalg enstemmig finner det klart at anken ikke vil føre frem, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd siste punktum. En eventuell nektelse må begrunnes, jf. § 323 andre ledd andre punktum.
- (7) Det springende punktet i saken, slik den stod for lagmannsretten, var om A måtte frifinnes fordi det i strafferettslig sammenheng ikke kunne ses bort fra, som en reell mulighet, at påkjørselen skyldtes besvimelse. Basert på en omfattende bevisførsel utelukket lagmannsretten besvimelse som årsak. Denne bevisbedømmelsen kan Høyesterett ikke overprøve, jf. straffeprosessloven § 306 andre ledd. Det Høyesterett kan prøve er kun om lagmannsretten har bygget sin konklusjon på et riktig *beviskrav* – at all rimelig og forstandig tvil skal komme den tiltalte til gode.
- (8) Det fremgår uttrykkelig av dommen at lagmannsretten har tatt utgangspunkt i at det var bevist "ut over enhver rimelig tvil at As bil kom over i høyre kjørefelt og videre inn på fortauet som følge av at hun sovnet ved rattet".
- (9) I dommen redegjør lagmannsretten for hva den bygger sin bevisbedømmelse på, herunder hvordan den vurderte muligheten for besvimelse. Den viser blant annet til at det er foretatt flere undersøkelser av tiltalte for å avklare om hun har et underliggende disponerende helseproblem som kunne ha forårsaket besvimelse. Det ble tatt blodprøver etter ulykken. A

ble undersøkt ved nevrologisk og hjertemedisinsk avdeling på sykehus, og dessuten underlagt søvnutredning. Flere medisinsk sakkyndige forklarte seg for lagmannsretten. A selv hadde, umiddelbart etter ulykken, ikke utelukket at hun kunne ha sovnet. Lagmannsretten har i dommen også redegjort for hvordan selve kjøremønsteret ved ulykken gjør at besvimelse er en lite aktuell forklaring.

- (10) Lagmannsrettens domsgrunner, som er meget grundige, viser samlet sett at den tvil som måtte knytte seg til om A kan ha besvimt, ble vurdert som så teoretisk at den kunne utelukkes. Det er i tråd med det strafferettslige beviskravet å se bort fra en slik teoretisk tvil.
- (11) Høyesteretts ankeutvalg finner det på denne bakgrunn klart at anken ikke vil føre frem, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum. Ettersom anken heller ikke gjelder spørsmål som har betydning utenfor den foreliggende sak, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken prøvd i Høyesterett, gis det ikke samtykke til ankebehandling, jf. § 323 første ledd andre punktum.
- (12) Anken gjelder også lagmannsrettens avgjørelse av sivile krav. Når anken over straffekravet ikke tillates fremmet, tar utvalget ikke stilling til denne, jf. HR-2017-1015-U.

SLUTNING :

Anken over straffekravet tillates ikke fremmet.

Arnfinn Bårdsen
(sign.)

Magnus Matningsdal
(sign.)

Knut H. Kallerud
(sign.)

Riktig utskrift: